ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ховд сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2025/107НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2025 он	Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn Аудитор: У.Батчимэг Утас:70432545 Цахим хаяг: batchimegu@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2025.02.10 № 2/20

танай ______-ны №______-т

ХОВД СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА Х.ӨНЕРХАН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Ховд сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Ховд сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Ховд сумын Засаг даргын тамгын газрын албан хаагчдад Засгийн газрын тогтоолоор төрийн захиргааны албан хаагчдад 5 жилийн мөнгөн урамшуулалд 34.4 сая, төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчдад хөдөө орон нутгийн нэмэгдэлд 131.9 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс олгожээ.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд материаллаг буруу эрсдэлийн үнэлгээ өндөр, тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно. Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө 7 зорилтын хүрээнд 70 арга хэмжээг төлөвлөн сумын Засаг дарга 98.0 хувиар дүгнэсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Ховд сумын ЗДТГ-т 2024 онд Адапт төсөл, аймаг, сумын ОНХС, ОНХО-ийн хөрөнгөөр нийт 522.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө үнэ төлбөргүйгээр бүртгэсэн, сумын төсвийн барилга байгууламж, шугам сүлжээ, авто зам, гэрэлтүүлгийн байр зүйн зураглалыг Лэнд луужин ХХК-аар гүйцэтгүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН (төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**93,419,500**	**82,894,860**
33	**АВЛАГА**	26,991,750	2,075,310
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	26,991,750	2,075,310
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	66,427,750	80,819,550
354	**Хангамжийн материал**	59,760,750	74,152,550
35410	Бичиг хэргийн материал	1,011,160	1,011,160
35420	Аж ахуйн материал	55,867,590	70,259,390
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	2,882,000	2,882,000
35600	Мал амьтад	6,667,000	6,667,000
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**3,574,334,045.64**	**3,816,562,824.74**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	3,574,334,045.64	3,816,562,824.74
392	**Биет хөрөнгө**	3,537,064,420.64	3,779,405,699.74
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,484,530,095.90	1,484,530,095.90
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(191,871,572.76)	(240,943,972.92)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	237,148,950	379,748,950
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(68,023,894.33)	(117,305,671.95)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	193,191,106	221,212,306
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(89,712,435.45)	(124,333,858.09)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	33,445,194.99	67,187,694.99
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(17,003,096.46)	(19,862,931.48)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	340,922,179	494,267,794
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(117,909,117.20)	(135,840,213.21)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	1,100,000	1,100,000
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2,549,887,211.35	2,732,007,371.33
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(818,640,200.40)	(962,361,864.83)
393	**Биет бус хөрөнгө**	37,269,625	37,157,125
39301	Программ хангамж	2,157,000	2,157,000
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,791,375)	(1,903,875)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	36,904,000	36,904,000
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**3,667,753,545.64**	**3,899,457,684.74**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**3,667,753,545.64**	**3,899,457,684.74**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	3,667,753,545.64	3,899,457,684.74
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	316,383,597	316,383,597
51101	Өмч: - төрийн	316,383,597	316,383,597
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	3,221,745,747.54	3,453,449,886.64
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,221,745,747.54	3,221,745,747.54
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	231,704,139.10
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	129,624,201.10	129,624,201.10
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**3,667,753,545.64**	**3,899,457,684.74**

2.2 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,331,002,713.35**	**1,503,114,982.98**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**603,669,135.35**	**531,338,274.98**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	603,669,135.35	531,338,274.98
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	603,669,135.35	530,452,274.98
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	605,000	120,000
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	603,064,135.35	530,332,274.98
120005	Түрээсийн орлого	-	886,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**727,333,578**	**971,776,708**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	122,770,378	14,242,808
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	61,401,706	8,157,968
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,006,000	4,148,240
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	59,362,672	1,936,600
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	604,563,200	957,533,900
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	604,563,200	957,533,900
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**911,466,011.07**	**1,271,410,843.88**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**911,466,011.07**	**1,271,410,843.88**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	889,080,539.06	1,209,027,726.87
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	406,167,473.15	666,050,566
210101	Үндсэн цалин	283,690,009.15	369,350,673
210102	Нэмэгдэл	122,477,464	248,008,193
210104	Урамшуулал	-	17,011,700
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	31,680,000
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	50,255,885.85	81,950,441.59
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,895,878.21	56,187,072.09
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,062,368.02	6,717,857.37
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,249,894.42	3,502,569.91
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	728,829.39	3,243,724.94
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,318,915.81	12,299,217.28
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	44,352,496.14	51,381,081.40
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,976,887.14	6,088,743.40
210302	Түлш, халаалт	39,375,609	45,292,338
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	21,361,250	31,136,708
210401	Бичиг хэрэг	3,458,550	3,254,400
210402	Тээвэр, шатахуун	15,012,000	24,529,008
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,890,700	3,353,300
2105	**Нормативт зардал**	510,500	553,700
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	510,500	553,700
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,150,300	2,126,700
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	280,600	317,000
210604	Урсгал засвар	1,869,700	1,809,700
2107	**Томилолт, зочны зардал**	5,266,700	6,918,500

210702	Дотоод албан томилолт	5,266,700	6,918,500
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	104,394,371.39	46,262,034
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	102,996,371.39	44,471,640
210803	Даатгалын үйлчилгээ	145,000	346,000
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	225,000	250,000
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	30,000	34,000
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	765,000	918,000
210807	Газрын төлбөр	123,000	242,394
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	254,621,562.53	322,647,995.88
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,505,700.61	23,563,300
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	615,000	1,484,000
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	232,500,861.92	297,600,695.88
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	22,385,472.01	62,383,117.01
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,745,000	51,131,936
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	15,000,000
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	34,386,936
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,745,000	1,745,000
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	20,640,472.01	11,251,181.01
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,640,472.01	11,251,181.01
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**419,536,702.28**	**231,704,139.10**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**419,536,702.28**	**231,704,139.10**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (Төгрөгөөр)

Дансны код	**Үзүүлэлт**	**Өмнөх оны гүйцэтгэл**	**Тайлант оны гүйцэтгэл**
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**727,938,578**	**999,774,458**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**605,000**	**1,006,000**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	605,000	1,006,000
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	605,000	120,000
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	605,000	120,000
120005	Түрээсийн орлого	-	886,000
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**727,333,578**	**998,768,458**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	122,770,378	41,234,558
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	61,401,706	8,157,968
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,006,000	4,148,240
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	59,362,672	28,928,350
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	604,563,200	957,533,900
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	604,563,200	957,533,900

2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**727,938,578**	**999,774,458**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**727,938,578**	**999,774,458**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**678,561,355.99**	**935,316,030.99**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	405,498,487.85	664,883,607.59
210101	Үндсэн цалин	236,171,100	357,857,607.59
210102	Нэмэгдэл	116,452,687.85	258,334,300
210104	Урамшуулал	-	17,011,700
210105	Гэрээт ажлын хөлс	52,874,700	31,680,000
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	50,994,200	83,117,400
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,676,100	56,519,900
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,079,500	6,649,400
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,263,600	4,675,000
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	815,900	1,974,300
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,159,100	13,298,800
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	43,986,339.53	51,381,081.40
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,610,730.53	6,088,743.40
210302	Түлш, халаалт	39,375,609	45,292,338
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	21,606,600	31,136,508
210401	Бичиг хэрэг	3,703,900	3,254,400
210402	Тээвэр, шатахуун	15,012,000	24,528,808
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,890,700	3,353,300
2105	**Нормативт зардал**	502,500	553,700
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	502,500	553,700
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,905,300	7,032,400
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	4,641,700
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	280,600	317,000
210604	Урсгал засвар	2,624,700	2,073,700
2107	**Томилолт, зочны зардал**	5,266,700	6,918,500
210702	Дотоод албан томилолт	5,266,700	6,918,500
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	106,450,028	49,912,234
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	104,892,028	48,071,840
210803	Даатгалын үйлчилгээ	145,000	346,000
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	225,000	300,000
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	30,000	34,000
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	765,000	918,000
210807	Газрын төлбөр	123,000	242,394
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	41,351,200.61	40,380,600
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	40,651,200.61	38,896,600
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	700,000	1,484,000
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**49,377,222.01**	**64,458,427.01**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,745,000	51,131,936
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	15,000,000
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	34,386,936

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,745,000	1,745,000
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	26,991,750	2,075,310
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	26,991,750	2,075,310
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	20,640,472.01	11,251,181.01
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,640,472.01	11,251,181.01

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (Төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	316,383,597.00	129,624,201.10	2,802,209,045.26	3,248,216,843.36
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**316,383,597.00**	**129,624,201.10**	**2,802,209,045.26**	3,248,216,843.36
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	419,536,702.28	419,536,702.28
C08	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**316,383,597.00**	**129,624,201.10**	**3,221,745,747.54**	3,667,753,545.64
D01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**316,383,597.00**	**129,624,201.10**	**3,221,745,747.54**	3,667,753,545.64
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**316,383,597.00**	**129,624,201.10**	**3,221,745,747.54**	3,667,753,545.64
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	231,704,139.10	231,704,139.10
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**316,383,597.00**	**129,624,201.10**	**3,453,449,886.64**	3,899,457,684.74

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (ТӨГРӨГӨӨР)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	хэмнэлт хэтрэлт	хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	976,578,500	946,402,718.99	30,175,781.01	96.9
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	976,578,500	946,402,718.99	30,175,781.01	96.9
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	925,446,500	895,270,782.99	30,175,717.01	96.7
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	664,939,700	664,883,607.59	56,092.41	99.9
210101	Үндсэн цалин	357,913,700	357,857,607.59	56,092.41	99.9
210102	Нэмэгдэл	258,334,300	258,334,300	-	100
210104	Урамшуулал	17,011,700	17,011,700	-	100
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,680,000	31,680,000	-	100
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	83,117,400	83,117,400	-	100
210201	Тэтгэврийн даатгал	56,519,900	56,519,900	-	100

210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,649,400	6,649,400	-	100
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,675,000	4,675,000	-	100
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,974,300	1,974,300	-	100
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,298,800	13,298,800	-	100
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	51,752,100	51,381,081.40	371,018.60	99.2
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,334,800	6,088,743.40	246,056.60	96.1
210302	Түлш, халаалт	45,417,300	45,292,338	124,962.00	99.7
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	28,998,700	28,998,700	-	100
210401	Бичиг хэрэг	3,254,400	3,254,400	-	100
210402	Тээвэр, шатахуун	22,391,000	22,391,000	-	100
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,353,300	3,353,300	-	100
2105	**Нормативт зардал**	553,700	553,700	-	100
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	553,700	553,700	-	100
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	7,032,400	7,032,400	-	100
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,641,700	4,641,700	-	100
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	317,000	317,000	-	100
210604	Урсгал засвар	2,073,700	2,073,700	-	100
2107	**Томилолт, зочны зардал**	6,918,500	6,918,500	-	100
210702	Дотоод албан томилолт	6,918,500	6,918,500	-	100
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	16,274,300	16,209,194	65,106	99.60
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	14,368,800	14,368,800	-	100
210803	Даатгалын үйлчилгээ	346,000	346,000	-	100
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000	300,000	-	100
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	34,000	34,000	-	100
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	918,000	918,000	-	100
210807	Газрын төлбөр	307,500	242,394	65,106	78.83
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	65,859,700	36,176,200	29,683,500	54.9
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	64,375,700	34,692,200	29,683,500	53.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,484,000	1,484,000	-	100
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	51,132,000	51,131,936	64.00	100
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	51,132,000	51,131,936	64.00	100
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	15,000,000	15,000,000	-	100
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	34,387,000	34,386,936	64.00	100
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,745,000	1,745,000	-	100
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	976,578,500	946,402,718.99	30,175,781.01	96.9

1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	975,973,500	946,282,718.99	29,690,781.01	96.9
132001	Орон нутгийн төсвөөс	975,973,500	946,282,718.99	29,690,781.01	96.9
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	605,000	120,000	485,000	19.8
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	605,000	120,000	485,000	19.8
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1	1	-	100
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-	100
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	28	28	-	100
620001	Удирдах ажилтан	8	8	-	100
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11	11	-	100
620003	Үйлчлэх ажилтан	2	2	-	100
620004	Гэрээт ажилтан	7	7	-	100
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**28**	**28**		
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	8	8		
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	9	9		
650010	Гэрээт ажилтан	4	4		
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7	7		

ГУРАВ . АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ :

Аудитаар нийт 13,672.6 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 1,483.5 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа[1]-г залруулж, баталгаажуулав. Үүнд:

- УИХ болон орон нутгийн сонгуулийн зардлаар бэлтгэсэн 1,483.5 мянган төгрөгийн бараа материалыг тайланд тусгаагүй,

Залруулагдаагүй нийт 12,189.1 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага байгаа тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 12,189.1 мянган төгрөгийн 5 зөрчил[2] илэрснээс, 1,746.0 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт, 10,443.1 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх 4 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Албан хаагчдын цалингийн шатлалыг зөрүүтэй, томилолтын мөнгийг давхардуулан 1,746.0 мянган төгрөгийг илүү олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16.5.1-д “төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах; 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ", 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;" гэсэн заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоосон

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

5.2.1 Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

<u>Илрүүлэлт:</u> Байгууллагын хөдөлмөрийн дотоод журамд албан хаагчдад улиралд 10 хүртэл хоногийн цалинтай чөлөө олгохоор тусгаж тайлант онд 1 ажилтан 23 хоногийн чөлөө авч байгаа нь төрийн үйлчилгээг ард иргэдэд тасралтгүй, шуурхай хүргэх зорилт хангагдаагүй, өвчтэй байсан хугацааны цалинг бүтнээр тооцон 6,154.5 мянган төгрөгийг олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 16.5.4-д "төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх" 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх", Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 100 дугаар зүйлийн 100.1-д "Ажил олгогч ажилтны хүсэлтээр хувийн чөлөө олгож болно", 100.2-д "Хувийн чөлөө олгож журам, чөлөөний хугацаа, хувийн чөлөөтэй байх хугацаанд олговор олгох эсэхийг хөдөлмөрийн дотоод хэм хэмжээгээр зохицуулна", Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэмжийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д "Даатгуулагчид олгох хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмжийг түүний шимтгэл төлсөн хугацааг харгалзан хөдөлмөрийн чадвар алдахын өмнөх шимтгэл төлсөн сүүлийн дараалсан гурван сарын цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын дунджаас дараах хувь хэмжээгээр тооцно:", 4.2-д "Хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмжийг ажлын өдрөөр тооцно" гэсэн заалттай тус тус нийцээгүй байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж:</u> Хөдөлмөрийн дотоод журамд чөлөө олгох хоногийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох, өвчтэй байх хугацааны цалинг хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмжийг хуульд заасан хувь хэмжээгээр олгох

5.2.2 Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

<u>Илрүүлэлт</u>: *Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 1 дүгээр ангид орох 50 хүүхдэд гарын бэлэг олгосон, ёс зүйн дэд хорооны гишүүдэд урамшуулал олгосон нь батлагдаагүй зардлыг санхүүжүүлсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;", Сангийн сайдын 2021 оны 4 дүгээр сарын 20 -ны өдрийн 61 дугаар тушаалын хавсралтаар "Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам"-ын 2.1-д " Нөөц хөрөнгийг дор дурдсан арга хэмжээг санхүүжүүлэхэд зориулна:", 4.3-д "Энэ журмын 2.1.1, 2.1.2 дахь хэсэгт заасан хохирлыг арилгахтай холбогдсон арга хэмжээний санхүүжилтийг эхний ээлжид нөөц хөрөнгөөс гаргана" , Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.5-д "төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах;" гэсэн заалтуудыг мөрдөөгүй байна.*

<u>Өгсөн зөвлөмж:</u> Хуульд журамд заасан зардлыг санхүүжүүлэн, төсөвт тусгуулан зарцуулах, Төрийн хэмнэлтийн хуулийн холбогдох заалтыг мөрдөх

5.2.3. Дотоод хяналт, хариуцлагатай холбоотой асуудал

<u>Илрүүлэлт:</u> Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн зардлаас цаг уурын шинжилгээний төвийн бэлчээрийн ургамлын үзэглийн судалгааны хашаа татах, ЗДТГ-ын гадна ногоон байгууламжийн хашаа татах зэрэг ажлуудын гүйцэтгэл дутуу байхад хүлээн авч санхүүжилтийг бүрэн олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 16.5.4-д "төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх" 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх", заалттай нийцэхгүй байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж:</u> Гэрээнд заасан ажлыг 2025 оны 06 дугаар сарын 05 дотор бүрэн гүйцэтгүүлэн комисс томилон хүлээн авах,

5.2.4 Бараа материалын данстай холбоотой асуудал

<u>Илрүүлэлт:</u> Шатахууны зарцуулалтад хяналт хангалтгүй, бензин олгох зөвшөөрлийн бичиг дугаарлаагүй, ЗДТГ-ын жолоочийн замын хуудсанд зарим саруудад өдөр бүр аймагт ажилласнаар шатахуун зарлагдсан, шатахууны тооцоог бүрэн бодоогүй нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 16.5.4.төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх" 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж:</u>: Шатахууны олгох бичгийг оны эхнээс дугаарлах, шатахууны зарцуулалтад дотоод хяналт хэрэгжүүлэн ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв . Аудитаар илэрсэн буюу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл / мян.төгрөг/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
							Залруулсан		Залруу лаагүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн бараа материал зөрүүтэй	1	1,483.5	1	1,483.5			1	1,483.5	-	-
Дүн	1	1,484	1	1,484	-	-	1	1,484		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл / мян.төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан		Хууль, хяналтын	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Ховд сумын ЗДТГ	5	12,189.1	1	1,746.0			4	10,443.1	-	-	-	-
Дүн	5	12,189.1	1	1,746.0	0	-	4	10,443.1	-	-	-	-

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ТШЗ	-	1	-	-	1	-	-	-
НИЙТ			1	-	-	1	-	-	-